

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Версія 02

(Базова версія затверджена рішенням вченої ради, протокол №9 від 21 лютого 2019 р.)

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Досвід розвинених країн в розумінні системності підходів до боротьби з академічною недоброчесністю при здійсненні всіх видів освітньо-наукової діяльності в університеті свідчить про необхідність публічного визначення та прийняття основних цінностей академічної доброчесності, що має стати основою для позитивної зміни суспільної свідомості та важливим кроком системного запровадження високих стандартів освітньо-наукової діяльності в університеті.

Кодекс академічної доброчесності (далі – Кодекс) Сумського державного університету (далі – університет, СумДУ) визначає загальноприйняті світовою спільнотою стандарти здійснення освітньо-наукової діяльності здобувачами вищої та фахової передвищої освіти, а також педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та іншими категоріями співробітників (далі – співробітники університету) з дотриманням при цьому основних моральних і правових норм академічної поведінки.

Разом з Кодексом корпоративної культури СумДУ та іншими документами, які регламентують політику забезпечення академічної доброчесності у освітньо-науковій діяльності університету, цей Кодекс забезпечує дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

При формуванні змісту Кодексу враховано вимоги Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, чинних наказів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, іншої загальнодержавної нормативної бази. В тексті Кодексу використано інформацію з відкритих електронних ресурсів – сайтів (включаючи нормативну базу) вітчизняних і закордонних закладів вищої та фахової передвищої освіти, національних та міжнародних установ і асоціацій, освітня і наукова періодика, дані

МОН України	Кодекс академічної доброчесності	Стор. 2
СумДУ	Сумського державного університету	Версія 02

національних та міжнародних опитувань тощо, а також враховано пропозиції здобувачів вищої та фахової передвищої освіти та співробітників університету.

2 ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЦІННОСТІ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕТИКИ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН

Основними фундаментальними цінностями академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, які визначені Міжнародною асоціацією академічної доброчесності є:

- *відповідальність* – вміння брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе певні зобов'язання, протистояти проявам академічної недоброчесності, подавати приклади гідної поведінки;
- *довіра* – усі учасники освітньо-наукового процесу мають впевненість в чесності та чесноті один одного, можуть покластись один на одного, позбавлені остраху, що результати діяльності може бути вкрадено, кар'єру спаплюжено, а репутацію підірвано.
- *мужність* – схильність до цілеспрямованого відстоювання гідної поведінки та ідей поширення основних цінностей академічної доброчесності в умовах стороннього тиску.
- *повага* – повага до ідей, гідності інших, їхнього фізичного та психічного здоров'я, на благо колегіальності та співпраці з іншими учасниками освітньо-наукового процесу.
- *справедливість* – неупереджене, однакове ставлення до усіх учасників освітньо-наукового процесу, позбавлене дискримінації та нечесності.
- *чесність та порядність* – систематичне уникнення проявів академічної недоброчесності в освітньо-науковій діяльності;

3 ДОТРИМАННЯ ОСНОВНИХ ЦІННОСТЕЙ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕТИКИ АКАДЕМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН

3.1 Дотримання основних цінностей академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин усіх категорій здобувачів вищої та фахової передвищої освіти та співробітників університету передбачає:

- обов'язкове слідування фундаментальним цінностям академічної доброчесності, зазначених в Кодексі;
- дотримання норм чинного законодавства в сфері освіти і науки та інтелектуальної власності;

МОН України	Кодекс академічної доброчесності	Стор. 3
СумДУ	Сумського державного університету	Версія 02

- дотримання корпоративної культури та повагу до інших співробітників та здобувачів вищої освіти;
- перешкоджання проявам академічної недоброчесності з боку інших співробітників та здобувачів вищої освіти;
- обов’язкові коректні посилання на джерела інформації у разі використання запозичених ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- негайне повідомлення про випадки порушення академічної доброчесності уповноваженим органам (посадовим особам) університету (залежно від власного підпорядкування та типу порушення) для здійснення ними відповідного реагування;
- несення академічної відповідальності та відповідальності за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

3.2 Додатково до визначеного у п. 3.1 дотримання основних цінностей академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин здобувачами вищої та фахової передвищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- надання достовірної інформації щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації.

3.3 Додатково до визначеного у п. 3.1 дотримання основних цінностей академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин співробітниками університету передбачає:

- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;
- об’єктивне та неупереджене оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- протидію конформізму, захист свободи наукової думки, засудження цензури щодо наукової творчості.

4 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Кодекс обговорюється та затверджується на засіданні Вченої ради університету. Зміни і доповнення до Кодексу вносяться у тому ж порядку.

МОН України	Кодекс академічної доброчесності	Стор. 4
СумДУ	Сумського державного університету	Версія 02

4.2 Факт ознайомлення усіх категорій здобувачів вищої та фахової передвищої освіти та співробітників університету з Кодексом та їх зобов'язання щодо дотримання Кодексу фіксується підписанням ними Декларації про дотримання академічної доброчесності (Додаток 1 – для здобувачів вищої освіти, Додаток 2 – співробітників університету, які є невід'ємними частинами цього Кодексу) в особистому електронному кабінеті.

4.3 Кодекс розміщується в електронному реєстрі основної чинної нормативної бази системи управління якістю діяльності університету, що є складовою розділу «Загальна інформація» офіційного сайту університету.

Кодекс розглянуто та схвалено Вченою радою СумДУ

Протокол №6 від 16 грудня 2021р.

Голова Вченої ради Анатолій ВАСИЛЬЄВ

Вчений секретар Анатолій РУБАН

Відповідальний за укладання Кодексу:
Керівник групи сприяння
академічній доброчесності Артем АРТЮХОВ

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор Сергій ЛЕОНОВ

Проректор з науково-педагогічної роботи Олександр БРІЖАТИЙ

Проректор з науково-педагогічної роботи Інна ШКОЛЬНИК

Проректор з науково-педагогічної роботи Олена КОРОЛЬ

Проректор з наукової роботи Анатолій ЧОРНОУС

Студентський ректор Альона ГРИГОР'ЄВА

В.о. начальника юридичного відділу Наталія ЗАЙКА

МОН України	Кодекс академічної доброчесності Сумського державного університету <i>Додаток 1 – форма декларації про дотримання академічної доброчесності</i>	Стор. 5
СумДУ	<i>здобувачем вищої та фахової передвищої освіти у Сумському державному університеті</i>	Версія 02

*Форма за версією 02
Затверджено наказом ректора
№1372-І від 17.12.2021 р.*

ДЕКЛАРАЦІЯ
про дотримання академічної доброчесності
здобувачем вищої освіти у Сумському державному університеті

Я, _____
(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

(статус – студент, здобувач ступеня доктора філософії, здобувач ступеня доктора наук; для студента - інститут (факультет) за приналежністю групи, для здобувача ступеня доктора філософії або доктора наук – кафедра, за якою він закріплений)

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітньо-науковій діяльності буду дотримуватись зазначених в «Кодексі академічної доброчесності Сумського державного університету» основних принципів та фундаментальних цінностей академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- дотримуватись норм чинного законодавства в сфері освіти і науки та інтелектуальної власності;
- дотримуватись корпоративної культури та проявляти повагу до співробітників університету;
- не припускати порушень академічної доброчесності, визначених нормативною базою університету та чинним законодавством України;
- перешкоджати проявам академічної недоброчесності з боку інших здобувачів вищої освіти, а також співробітників університету;
- негайно повідомляти про випадки порушення академічної доброчесності відповідним посадовим особам університету.

ОЗНАЙОМЛЕНИЙ з політикою університету щодо поваги моїх авторських прав, неприпустимості академічного плагіату в моїх навчальних і кваліфікаційних роботах та надаю свою згоду на:

- безпосередню перевірку моїх робіт на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програмних продуктів;
- обробку, збереження та розміщення у відкритому доступі в інституційному репозитарії СумДУ моїх робіт;
- використання моїх робіт для перевірки на ознаки наявності академічного плагіату в інших роботах виключно з метою виявлення можливих ознак академічного плагіату.

УСВІДОМЛЮЮ, що повинен буду нести академічну відповідальність і до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин відповідно до Кодексу, нормативної бази університету та чинного законодавства України.

(дата)

(підпис)

МОН України	Кодекс академічної доброчесності Сумського державного університету <i>Додаток 2 – форма декларації про дотримання академічної доброчесності співробітником Сумського державного університету</i>	Стор. 6
СумДУ		Версія 02

*Форма за версією 02
Затверджено наказом ректора
№1372-І від 17.12.2021 р.*

ДЕКЛАРАЦІЯ
про дотримання академічної доброчесності
співробітником Сумського державного університету

Я, _____
(прізвище, ім'я, по батькові співробітника)

_____ (посада та назва структурного підрозділу)

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітньо-науковій діяльності буду дотримуватись зазначених в «Кодексі академічної доброчесності Сумського державного університету» основних принципів та фундаментальними цінностей академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- дотримуватись норм чинного законодавства в сфері освіти і науки та інтелектуальної власності;
- не припускатись порушень академічної доброчесності, визначених нормативною базою університету та чинним законодавством України;
- контролювати дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;
- перешкоджати проявам академічної недоброчесності з боку здобувачів вищої освіти, а також співробітників університету;
- негайно повідомляти про випадки порушення академічної доброчесності відповідним посадовим особам університету;
- об'єктивно та неупереджено оцінювати результати навчання здобувачів вищої освіти;
- протидіяти конформізму, захищати свободу наукової думки, засуджувати цензуру щодо наукової творчості.

УСВІДОМЛЮЮ, що повинен буду нести академічну відповідальність і до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин відповідно до Кодексу, нормативної бази університету та чинного законодавства України.

_____ (дата)

_____ (підпис)